

SIMON
SCARROW

T. J. ANDREWS

PIRÁTI

KDO SKONCUJE S ŘADĚNÍM PIRÁTŮ V ŘÍMSKÝCH MORÍCH?

Piráti

Vyšlo také v tištěné verzi

Simon Scarrow, T. J. Andrews

Piráti – e-kniha

Copyright © BB/art s. r. o., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

PIRÁTI

SIMON
SCARROW

T. J. ANDREWS

PIRÁTI

Přeložila Jitka Fialová

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2020
Bořivojova 75, Praha 3
Copyright © 2019 Simon Scarrow
Map illustration by Tim Peters
All rights reserved.

Z anglického originálu *Pirata*
(First published by Headline Publishing Group
in Great Britain in 2019)
přeložila © 2020 Jitka Fialová
Redakce textu: Iva Klinderová
Jazyková korektura: Mirka Jarotková

Tisk: CENTA, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno

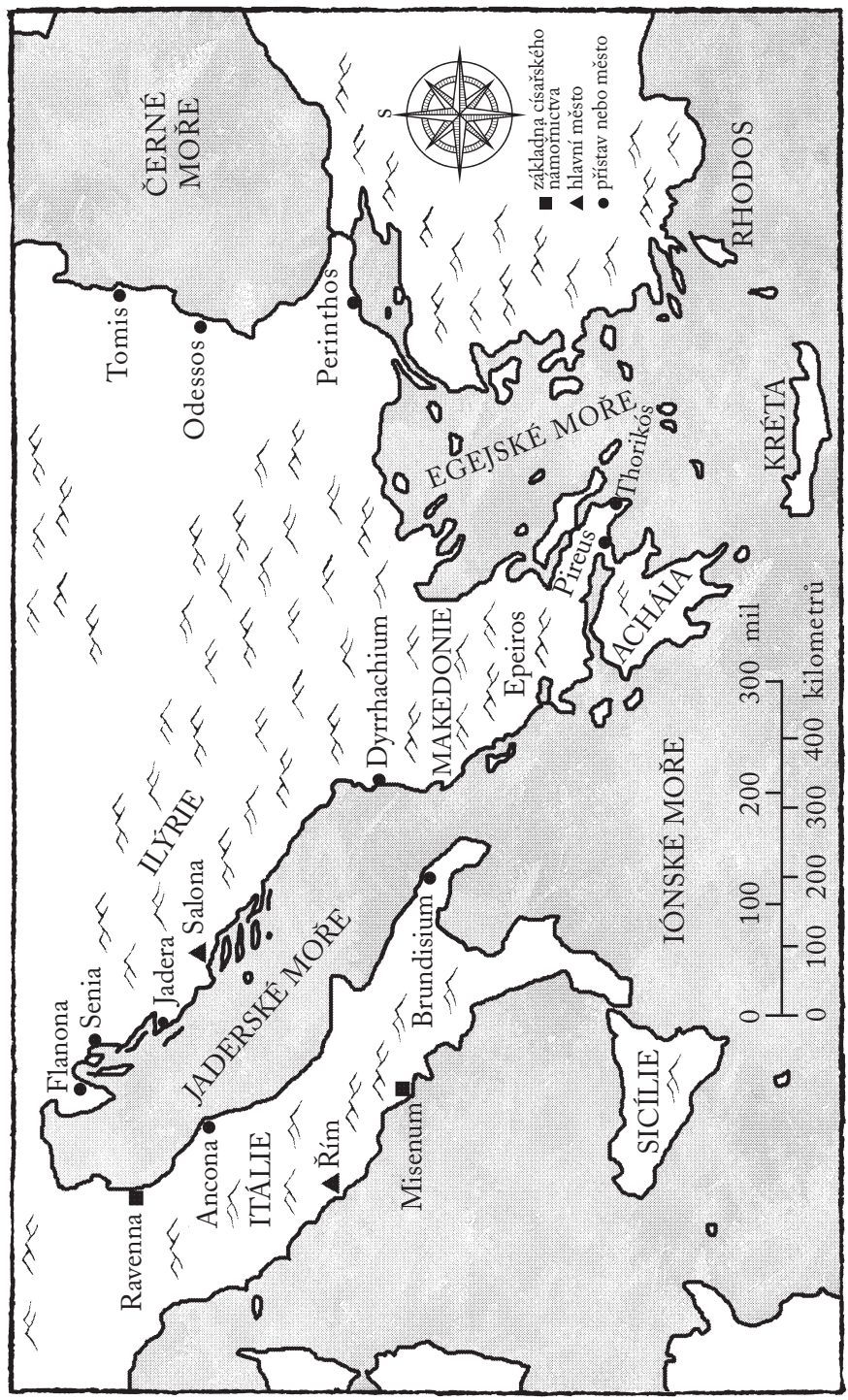
První vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-759-5369-8 tištěná kniha
ISBN 978-80-759-5448-0 ePub
ISBN 978-80-759-5449-7 Mobi
ISBN 978-80-759-5450-3 PDF

Obsah

Mapa východní části Středozemního moře a Černého moře	7
Seznam postav	9
Piráti	11
Slovníček	349

VÝCHODNÍ STŘEDOZEMÍ A ČERNÉ MOŘE, ROK 25 N. L.

Seznam postav

Télemachos: mladý řecký sirotek

Néreus: Télemachův starší bratr, otrok

Nestór: obávaný náčelník pirátů

Agrios: kapitán pirátské lodi *Pégasos*

Caius Munnius Canis: prefekt ravennského loďstva

Seléné

Klémetés: kapitán lodi

Léitos: první palubní důstojník

Géras: námořník

Syleus: námořník

Dimethos: kormidelník

Poseidónův trojzubec

Bulla: kapitán lodi

Hektór: první palubní důstojník

Kastór: proviantní důstojník

Skeirón: odborník na mučení

Longarus: jeden z nejmladších členů posádky, lodní hlídka

Virbius: důstojník

Bassus: thrácký bojovník

Proculus: lodní tesař

Lasthénes: syrský pirát

Kalchás: kormidelník

Kapitola první

Pireus, počátek roku 25 n. l.

Náhly poryv větru řeckým kapitánem zacloumal, právě když za prudkého deště nejistým krokem spěchal temnou uličkou. V psím počasí časného jara byly ulice přístavní čtvrti večer liduprázdné. Klémestés občas chvatně střelil pohledem přes rameno: nedaleko za ním se ho jako stín držely tři statné postavy. Tento zkušený kapitán obchodní lodi *Seléné* se právě vrátil z úspěšné cesty na Salaminu, kde vyložil náklad rybí omáčky garum a solených ryb. Plavba mu sice přinesla jen malý zisk, stěží z něho pokryl náklady na posádku a loď, avšak i tak na tom byl lépe než většina námořníků. Na kapitány kupeckých lodí z Pirea dolehly těžké časy, protože po dvou letech špatných sklizní a kvůli řádění pirátů obchody v tomto přístavu vážly. Několik lodí už muselo skončit a leckterý kapitán, který zatím v podnikání pokračoval, se kvůli ztrátám musel u kupců značně zadlužit. Toho večera se Klémestés rozhodl vzácně úspěšnou výpravu oslavit měchem medoviny v jedné z místních krčem, ale když se na přístav začal snášet soumrak a světlo se vytrácelo, z Veselého námořníka odešel, aby se vrátil do tepla malé kajuty na své lodi. A až krátce poté si všiml, že ti muži jsou mu v patách.

Děšť vytrvale bubnoval na šindelové střechy okolních skladů, zatímco Klémestés chvátal šerými uličkami této chudé čtvrti. Obvykle tu přístavní dělníci navzdory pozdní hodině stále ještě byli v pilné práci, neboť z obchodních lodí, které do přístavu dorazily, se zboží – určené především pro Atény – vykládalo neprodleně; nyní však v této části města panovalo nezvyklé ticho. Hrozba útoku ze strany pirátských band, které přepadaly lodě na hlavních obchodních trasách, deptala místní kupce a majitele plavidel natolik, že mnozí z nich se již málokdy odhodlali při dopravě svého zboží po Římské říši znovu riskovat. Pireus na to těžce doplácel, hospodářsky upadal a prozatím nic nenavědčovalo tomu, že by se ze zlé situace měl vzpamatovat.

Než Klémestés zašel do uličky ještě hlouběji, znovu se letmo ohlédl. Ti tři s ním dál drželi krok a jejich hnědé tuniky prozrazovaly, že je na sobě

mají statní muži. Udržovali stále stejnou vzdálenost, vytrvale ho sledovali a nikdy neztratili z dohledu. Myšlenku, že jdou právě v jeho stopách, nejdřív zavrhl. Ovšem když potom v záři jedněch otevřených dveří zahlédl jejich obličej, poznal v nich tři z mnoha návštěvníků krčmy. Seděli tam v tmavém koutě u selského stolu, popíjeli a se živým zájmem pozorovali ostatní zákazníky. Se zájmem horlivým až příliš, v duchu konstatoval znepokojený Klémestés. Teď už neměl nejmenší pochybnost. Ti chlapi patří ke zlodějům, kteří přepadají chodce na ulici. A mají v úmyslu ho okrást.

Ztěžka polkl, podíval se zase před sebe, plášť si přitáhl pevně přes prsa, přidal do kroku a sám sobě trpce vyčetl, že nebezpečí nepostřehl dřív. Kdyby pronásledovatele zpozoroval hned po tom, co z krčmy vyšel, snadno se mohl uchýlit do bezpečí v některém z mnoha laciných lokálů nebo krámků s vínem na hlavním tržišti, v nichž vládne cílý ruch. Ale on si tak dlouho blahopřál k úspěchu své cesty, že neviděl a neslyšel a pouličních lupičů si všiml, až když zahrnul do zšeřelých klikatých uliček skladové čtvrti. Teď už nemá kde se schovat, kam se uchýlit, kde by v bezpečí počkal, až ti tři pronásledování vzdají. A není tu nikdo, kdo by ho zachránil, až na něj lupiči zaútočí.

Zachvěl se pod pláštěm a znovu se ohlédl. Teď byli dvacet kroků za ním a navzdory mohutným postavám se pohybovali svižně. Klémestés naproti tomu silně kulhal, což ho zdržovalo; byl to důsledek starého zranění, které utrpěl, když na lodi sloužil ještě jako první důstojník. Nyní si s hrůzou uvědomil, že pronásledovatelé ho brzy dostihnou.

Zahnal alkoholové zamlžení mysli a usoudil, že největší naději na návrat na *Seléné* bude mít, když to vezme zkratkou, rovnou čarou přes bludiště skladů, a těm třem se pokusí ztratit z očí. V Pireu vyrostl, a než se stal členem posádky malého rybářského plavidla, jako kluk dělal ve skladech poslíčka, proto se v ulicích přístavní čtvrti vyzná líp než kdo jiný. Líp než ti, co ho sledují, aspoň doufá. Bude-li mít štěstí, snad je setřese a potom se bude moct vrátit do bezpečí svého plavidla, ke své posádce.

Vběhl do postranní uličky a několikrát rychle zahrnul tak, aby ho cesta vedla k velkému obchodnímu emporiu pár kroků od nábřeží. Tady kolem něj vzduch zhoustl zápachem lidských výkalů. Jak se kapitán štvál dál, srdce mu tlouklo stále rychleji a modlil se k bohům, aby ho před pronásledovateli zachránili. Minul menší opuštěný sklad, další bolestnou připomínku zlých časů, které Pireus kvůli pirátům postihly. I když plavební trasy odedávna

ohrožovalo hned několik posádek, jimž tu a tam nějaká kupecká loď padla za oběť, v posledních letech se situace zhoršila, protože piráti, povzbuzeni počátečními úspěchy, na lodě ve východním Středomoří i v přilehlých končinách nyní útočili častěji a troufaleji. Poměry teď byly tak zlé, že se Klémestés dokonce rozhodl podnikání pověsit na hřebík, jen co splatí dluhy. Za rok za dva *Seléné* prodá a usadí se na jednom z ostrovů v Egejském moři. Ožení se s některou z tamních dívek, koupí si políčko, které bude obdělávat, a večery bude trávit u sklenice v jedné z místních hospod, kde se bude s ostatními starými mořskými vlky trumfovat, kdo na moři zažil větší dobrodružství. Tedy pokud se toho dožije.

Naděje ho opustila, když přes rameno uviděl, že dva z jeho pronásledovatelů nejenže jsou stále za ním, ale že se přibližují. Obrátil zase hlavu a kulhal dál. Z dálky už k němu doléhaly salvy smíchu, proto věděl, že nábřeží s mnoha lidmi je blízko. Jakmile se tam dostane, muži budou muset pronásledování vzdát. Obchody v Pireu v poslední době sice vážnou, ale v přístavu se to stále jen hemží obchodníky a námořníky a víno teče proudem, dokonce i v této pozdní hodině. V tak rušné části města se lupiči jistě neodvážejí nikoho přepadnout.

Honem zabočil do uličky po své pravici, těsného prostoru mezi dvěma zchátralými domy, a dvakrát div neuklouzl, když se snažil vyhnout výkalům a stružce moči, která v této části města ulicemi tekla. V šeru viděl před sebe jen na pár kroků a mezi kupami zapáchajících odpadků na obou stranách průchodu se musel opatrně proplétat. Olejová lampa zavěšená na železném držáku kousek před ním vrhala světlo na vchod do jednoho ze skladů těsně vedle emporia; když si Klémestés uvědomil, že k nábřeží to má, skoro co by kamenem dohodil, naděje se v něm zase probudila. Vtom však zavadil nohou o něco pevného, nehybného. Málem přes tu překážku upadl, rovnováhu nabral v poslední chvíli.

„Hej! Dávej pozor!“ zasyčel hlas.

Klémestés se zastavil a zase střelil pohledem dozadu. Ve stínech se stěžovalo rozeznat, že na zemi leží bezdomovec, zachumlaný do rozedrané přikrývky. V tmavé uličce si ho kapitán vůbec nevšiml, a tak o natažené nohy zakopl. Vychrtlý mladík se zamračil a zvedl k němu oči.

Sotva kapitán za sebou uslyšel sílící dupot několika nohou, nechal chudáka chudákem a namáhavě se vlekl dál. K rohu mu už chybělo sotva deset

kroků, proto si na chvíličky myslel, že pronásledovatelům přece jen unikne. Vtom se ale před ním, na samém konci uličky, objevila rozložitá silueta. Vynořila se ze stínů a Klémestés strnul, protože toho muže poznal, jeho oholenou hlavu a obličej samou jizvu. Třetí lupič, uvědomil si a po zádech mu přešel mráz. Ten chlap určitě utíkal napřed jednou z ulic rovnoběžných s touto uličkou, aby mu odřízl jedinou únikovou cestu na nábřeží, zatímco jeho dva společníci vyhlédnutou oběť nepřestávali sledovat zpozzdálí. Klémestés pochopil, že poslední naděje zhasla. Plán těm lupičům vyšel dokonale. Je v pasti.

Když oba zloději v uličce za ním přidali do kroku, otočil se na patě. Zoufale se rozhlížel, pátral po nějaké jiné cestě ven. Ale nikde žádná nebyla. Jímala ho hrůza, když viděl, že ti tři jsou stále blíž. Zděšen otevřel ústa, aby zavolal o pomoc. Vtom se jeden z lupičů jako blesk vrhl vpřed a vrazil mu pěstí do žaludku. Námořní kapitán se ohnul v pase, chytil se za břicho a sotva lupal po dechu. Tentýž lupič ho pak ještě tvrdě kopl a poslal ho k zemi. Druzí dva jej ihned zasypali dalšími ranami a mnoha kopanci, takže Klémestovi se krutou bolestí hlava div nerozskočila. Kapitán sice zvedl paže v marné snaze si ji chránit, ale údery na něj dál jen přšely a na nekrytém boku mu navíc přistála bota. Cosi křuplo a pak mu hrudí projela ostrá bolest.

„Vem mu měšec!“

Údery přestaly, protože dva zloději o krok couvli. Klémestés si sáhl na pohmožděný hrudník a zasténa. Právě v okamžiku, kdy na jazyku pocítil krev, jeden z mužů, ten se zlomeným nosem a několika vyraženými zuby, vedle něj klesl na koleno a sáhl mu pod plášť. Hmátl po měšci, který měl kapitán přivázaný k opasku, utrl ho a hodil svému společníkovi, vousatému pořízkuvi s tmavýma očkami. Druhý lupič do něj nahlédl a zachmuřil se. Potom se podíval dolů na Klémesta a oči se mu zúžily v pouhé šterbiny.

„Kde je zbytek?“ zeptal se důrazně.

Klémestés sebou trhl. „Netuším, o čem mluvíš.“

„Blbost! Nejsem včerejší, starej. Slyšeli jsme o tom nákladu, co jste vyložili. Jeden náš kámoš merčí všechno zboží, co se sem veze. Podle něj jsi dostal slušnou cenu. V každém případě víc než tady těch pár ubohejch mincí.“ Vousatý lupič poklepal prstem na poloprázdný váček a pak ukázal na svého společníka s vyraženými zuby. „Teď mi povíš, kams schoval zbytek lupu, nebo ti tady Kadmos uřízne koule.“

Kadmovy zjizvené rty se stáhly v hrozivém úšklebku. Klémestés hned zase upřel pohled na vousatého lupiče a okamžitě zavrtil hlavou.

„Prosím! Víc už nemám!“

„Ten šmejd lže,“ zavrčel Kadmos. „Já to poznám.“

„Je to pravda, přísahám!“ protestoval Klémestés.

Lupič na něj chvíli zíral a pak se otočil k muži, který třímal v ruce nůž.

„Vypíchni mu oko, Kadme! To mu rozváže jazyk.“

Kadmos se pohnul ke kapitánovi a hrot dýky se i v příšeří zaleskl. Klémestés, který bezmocně ležel na mokrých dlažebních kamenech, měl v hlavě jedinou myšlenku, že umře tady, v téhle zaneřádané uličce, neskončí v útrobách nějakého hrozného mořského netvora nebo za divoké bouře, jak se tak často obával. Když se mu čepel přiblížila k tváři, rozklepal se strachy a v duchu prosil bohy o pomoc.

Vtom za lupičem zahlédl jakýsi pohyb. Ze dveří o kus dál v uličce vyletěl tmavý stín a na vousatého muže zaútočil. Ramenem mu vrazil do zad, až lupič s bolestným výkřikem přistál na hromadě odpadků a ztrouchnivělého dřeva při kraji uličky.

Kadmos svého společníka uslyšel a okamžitě se od kapitána otočil k postavě, která se k němu řítila. Klémestés zahlédl útočnickův obličej a poznal v něm bezdomovce, toho mladíka, o něhož zakopl. S očima navrch hlavy sledoval, jak si ta hubená postava nejdřív poradila s lupičem ležícím na zemi a potom se vrhla na Kadma.

„Hajzle!“ zasyčel Kadmos.

Ohnal se po mladíkovi dýkou, mířil mu na hrdlo. Ale mladík byl mrštnější než podsaditý lupič a hbitě se jí vyhnul. Kadmos znechuceně zavrčel, když úder skončil neškodně ve vzduchu. Zařval, znovu po mladíkovi šel a nožem při tom kolem sebe šermoval tak divoce, že ho donutil okamžitě se stáhnout z dosahu. Pak k ustupujícímu protivníkovi přiskočil s úmyslem vrazit mu dýku do břicha. Mladík výpad odrazil jediným pohotovým pohybem, bleskurychlým švihem předloktí. Potom sám udělal krok k protivníkovi a pěstí se mu trefil do brady. Così slabě křuplo: kost narazila na kost. Kadmovi ten náraz ohnul krk dozadu a dýka mu vypadla z ruky na zem, kde zařinčela.

„Pozor!“ vykřikl Klémestés.

Mladík se okamžitě obrátil. První lupič, který už chvíli potřásal hlavou, aby se mu v ní rozjasnilo, se mezitím vyhrabal na nohy a teď se na nevíta-

ného vetřelce vrhl. Mladší muž skočil po dýce na zemi, popadl ji a vmžiku se otočil, aby lupiči čelil. Přikrčil se, a když se ho protivník pokusil srazit pěstí, úderu se šikovně vyhnul. Potom si stoupl na špičky a bodl ho dýkou. Ostrý hrot zajel útočnickovi hluboko do těla a čepel zůstala vězet v ráně. Lupič zachrčel, s otevřenými ústy se chvíli kymácel na místě a očima hledal rukojeť dýky, která mu trčela z břicha. Kolem ní se šířila nápadná skvrna: tuniku mu třísnila krev.

Pak mladík dýku vytrhl, takže raněný se zhroutil na zem, kde se v bolestech začal svíjet, a obrátil se ke Kadmovi, který se mezitím vyškrabal na nohy. V tu chvíli se k lupiči přidal i třetí muž, vedle svého společníka zůstal stát a oba si hubeného protivníka obezřetně měřili.

„Tak co, parchanti!“ zakřičel na ně mladík. „Kdo z vás chce přijít na řadu teď?“

Oba lupiči váhali. Oči jim létaly sem tam mezi jejich zraněným společníkem a mladým zabijákem, který stál nad ním a v ruce rudé krví pevně svíral dýku. V očích měl šílený výraz a sporé svaly napnuté jako divoké zvíře těsně před skokem po kořisti. Na moment se nikdo neodvažoval ani pohnout. Potom ticho přerušily hlasy, které se blížily od hlavního přístaviště. Kadmos naposled mladíka zpražil pohledem a kývl na druhého lupiče. Oba se otočili a dali se na útěk, uličkou se hnali do hloubi přístavní čtvrti, od hlasů co nejdál. Když Klémestés viděl, že mizí z dohledu, zaplavil ho pocit úlevy.

Mladík zastrčil dýku za opasek a přispěchal k němu.

„Jsi v pořádku?“ zeptal se.

Klémestés se silou vůle usmál. „Budu. Jenom mě to trochu vyvedlo z míry. Už jsem si myslel, že mě ti lumpové podřežou.“

„Jsou opravdu nebezpeční. Ale teď už ti žádné problémy dělat nebudou.“ Mladík pootočil hlavu k umírajícímu lupiči. „Přinejmenším tenhle ne.“

„Ne. Určitě ne.“ Klémestés se na tělo na zemi zamračil.

Zkusil vstát, ale na tak velkou námahu neměl dost sil. Zase klesl na zem, kde se roztrásl bolestí a v důsledku šoku.

„Počkej, pomůžu ti.“ Mladík k němu napřáhl ruku. Klémestés ji pevně uchopil, zkřivil tvář a nejspíš se postavil na vratké nohy. Protestoval proti tomu doslova každý sval v jeho těle a Klémestés stěží popadal dech.

„Děkuji ti.“ Sklonil hlavu ke zjevně vyhladovělému mladíkovi před sebou. „Jak se jmenuješ?“

„Télemachos. A ty?“

„Klémostés, kapitán *Seléné*.“ Kývl hlavou. „Jsem ti zavázán, Télemachu. Zachránils mi život.“

Télemachos pokrčil rameny. „Prostě jsem byl čistě náhodou poblíž, nic víc. To by udělal každý.“

„O tom upřímně pochybuji.“

Kapitán chvíli mlčel a mladíka si měřil. Stál tam v hadrech a očividně mu nebylo víc než patnáct nebo šestnáct. Na tvářích a bradě se mu táhla spleť bílých jizev. Další ze zoufalých opuštěných pireuských dětí, pomyslel si Klémostés. Potomek nějakého námořníka, který sem zavítal a s některou ze zdejších žen si užil krátký románek. Jejich dítě pak skončilo na ulici a životem se muselo odmalička protloukat samo. Takových jsou ve zdejším přístavu bezpochyby houfy. Ale na Télemachovi ho něco zaujalo. Ten ubohý nešťastník sám vyzrál na tři protřelé zločince a Klémostés v něm vycítil výbušnost a nezdolnost.

„Kam jdeš?“ zeptal se Télemachos. „Pomůžu ti.“

„Ke své lodi,“ zasípal kapitán. Mávl rukou k přístavu a sraštil obličej. „Do prdele... Zmlátili mě důkladně.“

Télemachos přikývl. „Radši bychom se měli pohnout, co kdyby se vrátili.“

Vsunul paži Klémostovi kolem pasu a právě vykročili směrem k přístavu, když umírající muž za nimi naposledy záupěl.

Kapitola druhá

Než kapitán s Tělemachovou pomocí do přístavu dokulhal, déšť přešel v mrholení, poté ustal docela a mezerou mezi tmavými mraky se prodralo slabé měsíční světlo. Mladý Řek už rozeznával stěžně a lanová desítek lodí, které tam kotvily. Ten pohled mu byl důvěrně známý, k životu v přístavu patřil stejně nerozlučně jako hlasy opilých námořníků, kteří si zpívali nebo vykládali oplzlé žerty, když se večer vraceli na svou loď. Dnes ale studenému větru na ulicích směřujících k přístavišti vzdorovalo jen několik mužů; rvali se mezi sebou anebo hráli v kostky. Dvojice strážných na jedné straně nábreží hlídaly největší z obrovských dřevěných skladů. Před rozbořeným mořem chránily přístav dva vlnolamy. Zpoza nich se valily tmavé vlny, a jak na kamennou hráz narážely, vysoko k nebi se zvedaly sloupce bílé vodní tříště, která se v bledém světle třpytila.

Klémestés se zastavil před velkou nákladní lodí zakotvenou téměř na konci přístavní hráze.

„To je ona,“ pronesl hrdě. „*Seléné*. Nepatří k nejrychlejším, to rozhodně ne, zato toho hodně vydrží.“

Tělemachos se na obchodní loď zahleděl. Ve slabém světle měsíce byla vidět široká oblá před' s vysokým zakřiveným kormovcem ozdobeným reliéfem, na němž řecká bohyně Seléné jede ve svém měsíčním kočáře. Na zádi lodi viselo dlouhé kormidelní veslo a z přední paluby vedla na pevnou zem úzká lodní lávka. Loď nyní netížil náklad, proto měla palubu vysoko. *Seléné* díky své velikosti předčí skoro všechna ostatní plavidla v přístavu a je na ni úchvatný pohled, pomyslel si.

Klémestés na zachránce kývl a omluvně se usmál. „Bohužel, nic moc nemám, co bych ti mohl nabídnout jako odměnu. Ale co kdybys zašel na palubu a trochu se najedl a napil? To je to nejmenší, co můžu udělat.“

Tělemachos špulil rty, zatímco kapitánův návrh zvažoval. Žije na ulici už dost dlouho na to, aby k laskavým nabídkám od neznámých lidí přistupoval

s maximální opatrností. Ale naposled jedl přede dvěma dny, takže mu v břiše bolestně kručí hlady. Navíc došel k závěru, že kapitán se zdá dost přátelský. Přikývl.

„Děkuji ti.“

„Dobře.“ Klémestés se navzdory bolesti usmál. „Tudy.“

Télemachos ještě pomohl kapitánovi vystoupit po prkenné lávce na příďovou část paluby. Spala tam hrstka mužů, kteří se zabalili do přikrývek nebo si vlezli pod stanové plachty, aby je chránily před nepohodou. Klémestés se zastavil u nejbližšího a rýpl do něj. Spáč dál hlasitě chrápal a převálil se na druhý bok. Až když s ním kapitán důrazně zatřásl, námořník se probral, něco si pro sebe zabručel a potom rychle vstal. V ospalých očích se mu objevil starostlivý výraz, jakmile na Klémestově obličej zpozoroval pohmožděniny.

„U Dia!“ zamumlal těžkým jazykem. Télemachos z jeho dechu ucítil laciné víno. „U Háda, co se ti to stalo?“

„Prakticky nic, Sylee,“ odpověděl Klémestés. „Opravdu. Jen jsem se zapletl do menší potyčky, to je všechno. Dopadlo by to mnohem hůř, kdyby tam nebyl tady ten,“ dodal a hlavou ukázal na Télemacha.

Syleus při pohledu na mladíka zvedl obočí. „Vážně?“

„Prosím tě, vzbud’ plavčíka,“ řekl kapitán. „Jdu dolů k sobě.“

„Provedu, kapitáne.“

Télemachos se díval, jak se Syleus obrací a kličkuje po palubě k několika námořníkům, kteří se před nepřízní počasí uchýlili pod stan na přídi lodi. Na jednu ze siluet zavolal a pak do ní kopl, aby ji probudil. Plavčík, o několik let mladší než Télemachos, se okamžitě zvedl a pospíchal k průlezu na zádi, odkud to vzal po schodech ke kapitánově kajutě. Télemachos a Klémestés ho za okamžik pomalým krokem následovali po prknech paluby, vybělených sluncem. Jakmile dorazili k průlezu, Klémestés se dolů, do malé kajuty postavené šikmo k zádi lodi, vydal jako první a mladík sestupoval za ním. Nebylo tam takřka k hnutí a Télemachos se musel sehnout, aby nízkými dveřmi mohl vejít do kapitánova obydlí. Plavčík mezitím stihl zapálit olejovou lampu, která stála na stolku u zadního vazu a na vnitřek kajuty vrhala mdlé světlo.

„Nesse, dones nám z lodního skladu něco k jídlu a pití,“ nařídil Klémestés.

„Ano, pane.“

Chlapec se obrátil a odešel. Télemachos v šeru přivíral oči a rozhlížel se po kajutě. Vedle stolku stálo úzké lůžko a na podlaze vedle něj ležel trezor, očividně masivní. Ve vzduchu se tam vznášel zřetelný pach starých provazů a dehtu. Klémestés se opatrně usadil na lůžko a potom ukázal na stoličku před stolkem.

„Prosím. Posad' se.“

Télemachos klesl na stoličku a snažil se nedávat najevo, že pomalé houpaní zakotvené lodi mu nedělá dobře.

„Poprvé na palubě lodi?“ zeptal se Klémestés.

Télemachos, který měl žaludek jako na vodě, přikývl. „Viděl jsem jich fůry. Žiju v přístavu více méně odjakživa. Ale ještě nikdy jsem na žádnou nevkročil.“

„Jsi na ulici, předpokládám?“

„Ano.“ Télemachos stydlivě sklopil hlavu. „Většinu života.“

„A co tvoje rodina?“

„Moji rodiče jsou mrtví,“ odpověděl mladík suše.

„Ale jistě máš nějaké příbuzné, kteří ti můžou poskytnout přístřeší? Nějakou tetu nebo strýce třeba? Nebo bratra? Někoho mít musíš.“

Télemachos nad otázkou jen mávl rukou a uhnul pohledem. Za pár chvil se plavčík vrátil. Na stůl postavil misku se sýrem, několika kousky sušeného hovězího a chlebem a pak zamířil zase nahoru po schodech pro dva poháry z červenohnědé keramiky terra sigillata a džbán vína, které opojně vonělo. Télemachos si olízl rty a lačně zíral na jídlo před sebou. Jakmile Nessos odešel, Klémestés nalil zředěné víno do dvou pohárů a jeden mladému hostu podal. Télemachos do sebe okamžitě začal večeři házet a přestal vždy jen proto, aby žíznivě usrkl z poháru. Víno mu ještě stékalo po bradě, když pohár odložil a zakousl se do proužku sušeného masa. Klémestés se smutně usmíval.

„Musí to být těžké,“ poznamenal. „Žít na ulici, myslím.“

„Jeden si zvykne,“ odpověděl Télemachos mezi jednotlivými sousty. „Většinou prostě sbírám odpadky kolem skladů. Obchodníci věčně něco vyhazují. Bývá to shnilé, ale na tu chuť si člověk zvykne.“ Do úst si hodil kus sýra a říhl. „Nejhorší je to v zimě. Věčně chladno a mokro.“

„A co tvoji rodiče? Co se jim stalo?“

„To je moje věc,“ odpověděl Télemachos popudlivě. Odložil kousek ho-

vězího, který držel v ruce, a zvedl oči ke kapitánovi. „A vůbec, co je ti po tom? Tebe se to netýká.“

„Ano, netýká. Ale zachránils mě před těmi zločinci. To chtělo odvahy, a ta je v naší době vzácná. O statečném mladém muži, který mě zachránil, bych se rád dozvěděl víc.“

Télemachos zavrtěl hlavou. „Nejsem žádný hrdina.“

„Ovšem většina lidí by nehnula ani prstem, aby člověku v nesnázích pomohla. Vlastně mě napadá hned několik takových, co by se ke mně obrátili zády a klidně si dál šli po svých. Docela mě zajímá, jak se člověku jako ty na ulici vede.“

Télemachos chvíli mlčel a díval se na nedojedené jídlo.

„Matku jsem nikdy nepoznal,“ začal tiše. „Umřela při porodu.“

„To je mi líto.“

„Líto? Není to tvoje chyba. Tys ji nezabil.“

„Ne. Ale i tak. Je to těžké, vyrůstat bez matky.“

Télemachos pouze pokrčil rameny. „Když umřela, otec musel nás dva vychovávat sám. Mě a mého staršího bratra, Nérea. Bydleli jsme v domku u doků v Munichii. Nic moc, ale vždycky jsme se nějak protloukli. Náš otec pracoval na moři. Byl kapitán, jako ty.“

„Tady? V Pireu?“

Mladík přikývl. „Měl vlastní obchodní loď. Malou. Ne tak velkou, jako je tahle. Dělal, co mohl, ale pořád bylo těžké doma s penězi vyjít. Nikdy to s nimi neuměl, jakmile je dostal, všechno utratil. Většinou za hazardní hry a pití. Vrátil se domů z cesty po moři, přišel se na nás podívat a pak rovnou vyrazil do blízké krčmy, kde se opil. Někdy byl nepřetržitě pryč celé týdny. Vídal jsem ho málokdy. A tak se o mě staral Néreus. Když otec usnul, z měšce mu vytáhl několik mincí, abychom měli na jídlo a na šaty, až bude pryč. Než jsem vyrostl, můj velký bratr toho pro mě udělal víc než vůbec kdy náš otec.“

Na chvíli ztichl a jen se v jídle nimral. Klémestés ho beze slova pozoroval. Po čase Télemachos kus chleba položil, podíval se na kapitána a pokračoval.

„Jednoho dne, jako vždycky ve dnech, kdy se měl vrátit, jsme se šli do přístavu podívat, jestli otcova loď už připlouvá. Čekali jsme a čekali, ale po ní stále ani památky. Nakonec se setmělo, a tak jsme si začali dělat starosti. Potom dorazila jiná loď a někdo z otcových přátel si všiml, že stojíme na přístavišti, a přišel k nám. Jakmile jsem uviděl, jak se tváří, bylo mi jasné, že

se stalo něco zlého. Pověděl nám, že u břehu ostrova Délos otcovu loď zastihla bouře. Vítr ji zahnal na útesy a tam se rozbila. Než se k ní dostala jiná, aby posádku zachránila, přežilo jich jen několik, ti, co se drželi kusů dřeva a trosek.“ Télemachos zaváhal. „Otec mezi nimi nebyl. Utopil se.“

„Kolik ti bylo?“

„Šest.“ Télemachos počítal. „To se stalo před deseti lety.“ Na kapitána se nešťastně usmál. „Teď už si málem ani nevzpomínám, jak můj otec vypadal.“

„A co s tebou a tvým bratrem bylo pak?“

„Otec po sobě zanechal spoustu dluhů. Po jeho smrti jsme zjistili, že si půjčoval peníze, aby měl na hazardní hry. Ukázalo se, že jednomu z lichvářů v přístavu dluží značně velkou částku. Ten chtěl peníze zpátky, ale my neměli čím zaplatit. A tak se jednoho dne objevil se dvěma osobními strážci, aby nám sebrali to málo, co nám zbylo, a mě a Nérea prodali do otroctví. Bratra chytili a já bych dopadl stejně, kdyby se jim Néreus nevzpouzel tak dlouho, abych zatím stihl proklouznout na ulici. Sice jsem jim opravdu utekl, ale neměl jsem kam jít. A od té doby je ze mě bezdomovec.“

„Určitě to pro tebe bylo těžké. Muset takhle bratra opustit.“

„Neměl jsem na výběr. Kdyby Néreus nezareagoval tak rychle, v řetězech bychom skončili oba.“

„Kde je teď?“ zeptal se Klémestés.

„V kovárně ve městě Thorikos,“ odpověděl Télemachos hlasem, který se chvěl zlostí. „Dozvěděl jsem se to od jednoho známého. Pracuje v jedné dílně a všechny nástroje kupují u římského kováře, jistého Decima Rufia Burra. On v té kovárně byl a Nérea tam viděl. Bratr musí pro Burra dělat samé nebezpečné práce: obsluhovat měchy, čistit výheň. Ten římský mizera se k otrokům chová hnusně a dře z nich kůži. Minulý měsíc měl jeden z otroků nehodu a zemřel. Jestli tam bratr bude muset pracovat delší dobu, bojím se, že to s ním dopadne taky tak.“

Télemachos na chvíli pevně zavřel oči a snažil se hněv zkrotit. Když je zase otevřel, viděl, že kapitán se na něj zadumaně dívá. Dlouho trvalo, než si Klémestés odkašlal a naklonil se kupředu. „Co když existuje šance tvého bratra vyplatit, aby se dostal na svobodu?“

Télemachos si nad tou myšlenkou pohrdavě odfrkl a zavrtěl hlavou. „Tolik peněz bych nikdy opatřit nedokázal. Vydělám nanejvýš pár assů, když pomáhám se zavazadly cestujícím, kteří vystupují z lodí. Ale to jsou jen mě-

ďáky. Trvalo by mi deset životů, než bych našetřil tolik, aby to stačilo na jeho svobodu.“

„Možná,“ dumal Klémestés a přejel si rukou po bradě. „A možná taky ne.“ Télemachos pokrčil čelo. „Jak to myslíš?“

„Někdo takový jako ty by se mi do posádky hodil. Někdo, komu to myslí a kdo se nebojí poctivé práce.“

Télemachos na kapitána v úžasu beze slova zíral. „Ty mi nabízíš práci?“

Klémestés pokrčil rameny. „Potřebuješ peníze – a já zase někoho, kdo mi na lodi pomůže.“

Na Télemachově obličejí se objevily pochybnosti. „Ale o tom, co musí umět námořník, nemám nejmenší tušení.“

Tu námitku kapitán smetl mávnutím ruky. „Jsi mladý. Naučíš se to docela brzo. Jednoho z důstojníků pověřím, aby ti ukázal, jak to tady chodí. Rozhodně si nepovedeš hůř než někteří nynější členové posádky.“

„Jakou práci bych dělal?“

„Byl bys plavčík. Pro začátek bys dostával poloviční mzdu, aspoň do té doby, než se ukáže, že si zasloužíš celou. K tvým povinnostem by patřilo naučit se zacházet s plachtami a provazy, držet hlídku a posluhovat.“ Kapitán se naklonil dopředu a upřeně se na Télemacha zadíval. „Nebudu ti lhát. Práce na lodi není lehká. Někdy je nepříjemná a nebezpečná. Ale věř mi, životu na moři se nic nevyrovná. Budeš mít příležitost dostat se do světa a někam to v životě dotáhnout.“ Narovnal se a znovu pokrčil rameny. „Musí to být lepší než žít na ulici, nebo ne?“

Télemachos přimhouřil oči. „Nerozumím tomu. Proč mi chceš pomoci?“

„Zachránils mi život. Máš to u mě. A podle toho, co jsem slyšel, jsi to zatím v životě neměl lehké. Rád bych ti pomohl.“

„Nepotřebuju žádné milodary. Ani milosrdenství.“

„O nic takového mi nejde. Zdaleka ne. Jen si zkrátka myslím, že máš předpoklady, aby z tebe byl skvělý námořník. Hodně vydržíš a nebojíš se. Možná jsi trochu zbrklý, ale to se dalo čekat, po tom, cos mi zrovna řekl. A kdo ví? Jestli budeš šetřit, nakonec třeba opravdu dáš dohromady dost peněz, abys bratra z té bohy zapomenuté kovárny vysvobodil.“

Télemachos zíral dolů na jídlo, hluboce zamyšlen. „Kdy bych měl začít?“

„Okamžitě. Zítra ráno se budeš hlásit u prvního důstojníka. Vyplujeme, jakmile naložíme příští náklad a zlepší se počasí.“ Kapitán se odmlčel a po-

díval se na Télemachovy roztrhané šaty. „Budeš asi taky potřebovat něco na sebe. Z lodního skladu ti vydají nové šaty. Zaplatíš za ně potom z první mzdy. Nemůžeme tě nechat na mé lodi pracovat v hadrech, ne?“ Znenadání tleskl. „Tak pověz, co tomu říkáš?“

Télemachos zaváhal. Ještě před hodinou se v mokru klepal zimou a snil o tom, že jednoho dne z bídy unikne. A teď sedí v teple kapitánovy kabiny, s plným žaludkem, a navíc dostal nabídku na slušně placenou práci. Té náhlé změně svého osudu stěží dokázal uvěřit. Přesto však váhal kapitánovu štedrou nabídku přijmout. Život v ulicích Pirea je mizerný, ale v přístavu slyšel vyprávět o tom, jak je práce na lodi nebezpečná. Mnoho plavidel skončí na mořském dně, zvláště v zimě. Je odhodlán připojit se k posádce a riskovat, že ho potká stejně zlý osud jako jeho otce? Ale potom si vzpomněl na Nérea, kterého práce v kovárně přivede do hrobu, a rozhodl se. Zvedl oči ke kapitánovi.

„Dobře. Přijímám.“

„Dobrá.“ Klémestés vstal a podařilo se mu se vřele usmát. Nejnovějšímu členovi své posádky pevně stiskl ruku a potřásl s ní.

„Vítám tě do nového života na *Seléné*, Télemachu,“ řekl a zazářily mu oči. „Nebudeš toho litovat.“

Kapitola třetí

Ačkoli příštího dne zůstala obloha zatažená a na celý přístav se snášelo ledové mrholení, posádka *Seléné* dokončovala poslední přípravy na cestu. Na lodi vládl čilý ruch; námořníci uklízeli palubu a otevřeli průlez do podpalubí, kam se bude náklad ukládat. Klémestés poslal plavčíka na místní trh, aby pro nadcházející plavbu nakoupil zásobu sucharů, vody a chleba. Než se hradbou tmavých mraků prodralo bledé slunce, od skladů se až k lodi táhla dlouhá řada přístavních dělníků, kteří do nákladového prostoru *Seléné* nosili objemné amfory.

Poté, co Télemachos večer odešel z kapitánovy kajuty, ho jeden z členů posádky doprovodil na palubu. Géras byl sebevědomý, svalnatý námořník, a přestože ho od Télemacha mnoho roků nedělilo, po letech strávených na moři měl obličej silně ošlehaný větrem. Zavedl Télemacha na místo, kde se na přeplněné zadní palubě bude moct vyspat, než se druhého dne ráno pustí do práce. Když se Télemachos probral z neklidného spánku, z lodních zásob mu nejdřív vydali vybledlou tuniku a pak ho Géras představil prvnímu palubnímu důstojníkovi. Léitos měl hrubé, mírně prošedivělé vlasy, u modrých očí výrazné vrásky a klikatou jizvu přes celý krk. Stál uprostřed lodi a dohlížel na členy posádky, zatímco na palubu vynášeli velké těžké hliněné nádoby a mířili s nimi k průlezu, jímž je podávali do nákladového prostoru. Potom Géras odspěchal a Léitos si postavu, která před ním stála, přezíravě změřil.

„Tak tos byl ty, kdo zahnal ty lupiče?“ zeptal se první důstojník chraptivým hlasem. „Kolik ti je, chlapče?“

„Šestnáct.“

Léitos svrástil čelo ošlehané větrem a odfrkl si. „Šestnáct, říkáš! Nevypadáš na to. Už jsem viděl vyžlata, co na sobě měly víc masa. Jak mohla taková hubená tyčka zahnat na útěk ty svalovce, co přepadli kapitána?“

„Jsem silnější, než vypadám,“ procedil Télemachos skrz zaťaté zuby.

Tomu se první důstojník od srdce zasmál. „Z toho ještě nic moc nevyplývá. Ale kvůli tomu si těžkou hlavu nedělej. Stačí měsíc tahat lana na těchhle neckách, a svaly přijdou. Kolik jsi toho na moři už odpracoval?“

„Nic.“

Léitos se viditelně zděsil. „Tys nikdy nebyl dokonce ani na rybářský lodi?“
Télemachos zavrtil hlavou a podíval se dolů, na svoje holé nohy. „Teď jsem na lodi poprvé.“

„Bohové! Umíš plavat?“

„Ne,“ hlesl Télemachos sklesle.

Z obličejů prvního důstojníka se dal snadno vyčíst znechucený výraz. „Takže ty neumíš plavat a nikdy jsi na moři nebyl. A to tvrdíš, že ses narodil a vyrostl v Pireu! Je vůbec něco, co *umíš*, chlapče?“

Mladík na něj upřel zrak. „Umím se ohánět nožem.“

„To tady moc nevyužiješ,“ zasmál se pro sebe Léitos. „Tady se zabývá jenom dole ve skladovacím prostoru. Na palubě máme houfy krys. Loď se jimi doslova hemží.“

„Krys se nebojím,“ odpověděl Télemachos podrážděně. „Vyrostl jsem na ulici. Musí to být něco podstatně většího, když mě to má vyděsit.“

První důstojník zvedl husté obočí. „Odvážná řeč. Ale počkej, až budeme na širém moři. Tam je spousta důvodů, proč se bát. Člověk se musí mít na pozoru před piráty, před bouřema... A ohrožují ho dokonce i mořský nestvůry.“

„Nestvůry?“

„Jo.“ Léitos mu pohrozil prstem. „Jít na to tvrdě se ti na ulici asi osvědčilo, ale moře je docela jiná bestie. Když se rozbouří, dá jednomu zabrat. A bylo by dobře, kdybys před ním měl respekt. To je první lekce, kterou musí každý námořník zvládnout. Je to jasný?“

Télemachos nejistě přikývl. „Ano.“

Léitos se zamračil. „Odtědka budeš říkat ‚provedu‘, chlapče. Už neješ žádná suchozemská krysa. A od plavčíka se očekává, že přiloží ruku k dílu všude, kde je to třeba. Já tě naučím to základní. Čeká tě těžká práce, ale když budeš poslouchat a dělat, co máš, brzo dokážeš podkasat plachtu a přivázat její spodní roh stejně jako ti nejlepší. Chápeš?“

„Ano... Vlastně chci říct, provedu.“

„Tak se mi to líbí.“ Léitos se obrátil, sáhl po dřevěném džberu utěsněném

smůlou, do poloviny plném vody, a vrazil ho Télemachovi do ruky. „Tady máš. Tvůj první úkol. Vydrhnout palubu. Kapitán ji chce mít před vyplutím bez poskvrnky.“

„Vydrhnout palubu?“ zeptal se Télemachos a snažil se skrýt zklamání.

Léitos mladíka zpražil pohledem. „Máme s tím problém, co?“

„Ne.“ Télemachos polkl a jeho pohled zaletěl zpátky k přístavu. „A kam přesně poplujeme?“

„Do Moesie. Na východním pobřeží Černého moře. Už jsi o tý zemi někdy slyšel?“

Télemachos zavrtěl hlavou.

Léitos se radostně zasmál. „Tak to tě čeká otřesnej zážitek. Domorodci jsou divoši. Vedle nich i ty zatracený Germáni vypadají jako učenci. Přistaneme v Tomidě, na sever od pobřeží Thrákie. Ve srovnání s tou jejich prdelí světa je Pireus učiněnej ráj.“

„A proč tam plujeme, když je to tam taková hrůza?“

„Vyhlášený víno z města Mende.“ První důstojník mávl rukou k amforám, které právě vynášeli na palubu. „Vysloveně tam po něm šílí. Místní jsou za ně ochotni vysolit fůru peněz. Kapitán by měl na svém podílu na tom zboží slušně vydělat.“

„A za jak dlouho se tam dostaneme?“

„Jak kdy. Obvykle to bývá tak, že když do cíle doplujeme rychle, plavba zpátky se protahuje. Vítr není v tuhle roční dobu nejpříznivější, takže nám to přes Černý moře půjde pomalu. Ale na zpáteční cestě už obvykle fouká příhodným směrem. Řekl bych, že by to celý mohlo zabrat asi měsíc. Tedy pokud někde nenarazíme na piráty.“

Télemachos k němu zvedl oči a polkl. „A je to pravděpodobné?“

Léitos pokrčil rameny. „Stát se to může vždycky, chlapče. Zvláště v Černým moři. V mořích na východě už těch grázlů snad ani nemůže být víc.“ Ukázal na svůj krk. „Jak myslíš, že jsem přišel k tý jizvě?“

„To ti udělali piráti? Jak?“

„Tehdy jsem ještě pracoval na jiný lodi, na *Andromedě*. Stalo se to před několika lety. Vraceli jsme se z Perintu s nákladem rýže a vezli i několik cestujících. Při pobřeží Thrákie nás přepadly dvě pirátský lodě. Pokusili jsme se jim nejdřív upláchnout, ovšem ten zbabělec, náš kapitán, se vzdal, sotva na nás vystřelili první šípy. Některý z nás chtěli bojovat, on to ale za-

kázal. Hlupák. Myslel si, že piráti s námi budou zacházet v rukavičkách, když je pustíme na palubu a dáme jim všechno, co budou chtít.“

„A jak to dopadlo?“

„Kapitána zabili a vůbec každého, kdo se jim pokusil postavit na odpor. Jakmile loď vydrancovali, jejich kapitán nechal shromáždit cestující a posádku a řekl nám, že si nemůže dovolit, aby někdo přežil a mohl piráty popsat římskému loďstvu. A tak je začali podřezávat. Ty lumpové vraždili jednoho cestujícího za druhým. Starý lidi, ženy, děti... Zmasakrovali je.“

Télemachos se zachvěl. „Jak se ti podařilo přežít?“

„Zahlédla nás císařská válečná loď, která vezla na sever nějaký hodnostář. Jen co ji piráti zpozorovali, přeložili kořist na svou loď a uprchli.“ Léitos se odmlčel. „To přepadení jsme přežili jenom čtyři. A jednomu z nás vypíchlí obě oči. Chudák. Věř mi, chlapče! Piráti jsou zkrátka a dobře lůza. Na ně bys opravdu narazit nechtěl. Ale teď se pusť do té paluby. Než vyplujeme, čeká nás ještě fůra práce.“

Télemachos prožil zbytek dne na kolenou. Prkna drhl kusem hrubého pískovce, aby paluba byla čistá. Jen co s tím skončil, Léitos ho poslal do tmavých zákoutí nákladového prostoru zamořeného krysami vynášet špinavou vodu. Byla to dřina jako pro otroka, a jak hodiny mýjely, Télemachos klesal na duchu při pomyslení, že podobné ubíjející úkoly bude vykonávat celé měsíce. Ale potom si vzpomněl na zoufalou situaci svého bratra a jeho těžký úděl. Pokud se mu nepodaří sehnat dost peněz na to, aby ho z otroctví vykoupil, Néreovi nezbude než celý zbytek života dít v kovárně, jak mu jeho krutý římský pán bude velet. Télemachos pokračoval v plnění svých povinností s novou vervou, odhodlán pro Néreovu záchranu udělat vše, co jen bude v jeho silách.

Pozdě odpoledne déšť ustal, vítr zeslábl, a když slunce zapadalo do stále ještě rozbouraného šedivého moře, přes přístav dul už jen v poryvech. S ubývajícím světlem posádka zdvojnásobila úsilí, protože chlapi se nemohli dočkat, až bude všechno hotovo a vyrazí do Pirea, před vyplutím se naposled posilnit. Jakmile Télemachos skončil s drhnutím paluby, zamířil do nákladového průlezu na zádi, aby ze skladu vynesl potraviny na příď, kde budou námořníci večerět. Nepamatoval se, že by se někdy v životě tolik nadřel. Rozbolavělé svaly mu tuhly, ruce měl samý bolestivý puchýř a v břiše mu kručelo hladu. Padla na něj únava a netoužil po ničem jiném než několik hodin spát a spát.

Sestoupil do podpalubí a v nákladovém prostoru zamířil k části vyhrazené

pro lodní zásoby potravin, kde se ve vzduchu vznášel odporný zápach dehtu a ryb. Stovky amfor tam stály narovnané těsně vedle sebe, s mezerami mezi nimi důkladně zasypanými pískem. Zahlédl, jak Syleus ještě s jedním námořníkem před nimi klečí, protože na místo už usadili i poslední amforu. Syleus na roztrpeném provazu právě vázal uzel, zatímco ten druhý hliněné nádoby přidržoval, aby se při tom nepohnuly. Za chvíli vstal, otřel si z čela pot a ukázal na své dílo.

„A je to. Takhle by to, myslím, mělo stačit,“ řekl.

Druhý muž svařtil rty a opotřebovaný, trochu prověšený provaz si pochybovačně měřil. „Neříkal kapitán, že se mají na zajištění nákladu vzít ty provazy aspoň tři? Aby ho za všech okolností udržely?“

Syleus mávl rukou. „Podle mě to drží až dost. Proč se s tím mořit, když se místo toho můžeme jít vožrat? Tohle bude na dlouhou dobu naše poslední šance pořádně se zlískat.“

„Co když kapitán zjistí, že jsme to neudělali, jak chtěl?“

„Nezjistí to. Ten starej kozel se do podpalubí nikdy neobtěžuje. Věř mi, tohle nám projde.“

„Nevím, nevím...“

Syleus poplácal druha po zádech. „Dělaš si zbytečný starosti, Androklée. V tom je tvůj problém.“ Široce se usmál. „Tak už pojď. Mám žízeň. První rundu platím já!“

Nastalo ticho. Potom kolem hbitě přecupitala krysa a Télemachos se lekl. Syleus s Androkléem se okamžitě otočili a Syleus si plavčíka měřil přimhouřenýma očima.

„Sakra, na co čumíš?“ zasyčel.

„Na nic,“ odpověděl Télemachos opatrně.

„Správně.“ Syleus plivl na podlahu a popošel k chlapci. Dech mu páchl cibulí a jeho oči se zlovlně leskly. „Tady není nic k vidění. Je ti to jasný, kluku?“

Télemachos na urostlého námořníka zíral, ale mlčel. Jizvy na kloubech Syleových prstů výmluvně svědčily o tom, do kolika rvaček se už zapletl, a nemělo smysl mu odporovat. Věděl, že ve stísněném prostoru mezi nákladem, bez možnosti ty dva zaskočit nějakým překvapivým tahem jsou jeho šance proti dvěma námořníkům mizivé, a tak rychle přikývl. Syleus se zabubil a udělal krok zpátky.

„Dobře,“ zasípal. „A teď odprejskni, ať už tě tady nevidím!“

Télemachos hned pospíchal nákladovým prostorem dál. Syleus s Androkléem se protáhli kolem něj, a když po schodech vystupovali na palubu, smáli se nějakému žertu. Télemachos se s těžkým srdcem pozastavil a díval se, jak mu mizí z očí. Syleus ho okamžitě začal nenávidět. Ten chlap oči-vidně má krutost v povaze, je to ten typ, co rád šikanuje slabší. Télemachos se od téhle chvíle musí mít na pozoru. Ztěžka si vzdychl. Na palubě *Seléné* není ještě ani celý den, a už si nadělal nepřátele.

Druhý den ráno se obloha vyjasnila a hladinu moře čeřil svěží vítr z pevniny. Jakmile naložili poslední proviant, celá posádka se sešla vpředu na palubě, aby sledovala, jak kapitán u malého kamenného oltáře přináší oběť a modlí se k Poseidónovi, aby *Seléné* dopřál bezpečnou plavbu. Potom dal Klémestés povel vyplout a muži se pustili do práce. Dva vytáhli lodní lávku, další dva odvázáli poutací lana od pacholat při kraji přístavní hráze. Léítos vyštěkl rozkaz, a Télemachos hned přiběhl, aby několika členům posádky pomohl s dlouhým dřevěným bidlem. Bylo tak překvapivě těžké, že pod tou váhou vyjekl. Pak námořníci otočili loď přídíl směrem k výjezdu z přístavu. Jakmile se dostali do bezpečné vzdálenosti od hráze, Klémestés na muže zavolal, aby vysunuli vesla. Na jeho rozkaz se dvanáct od pohledu nejsilnějších námořníků chopilo obrovských dlouhých vesel, složených do té doby na palubě, a *Seléné* se začala zvolna přibližovat k úzké mezeře mezi kamenými vlnolamy. Jakmile ji měli za sebou, kapitán se opět obrátil k posádce.

„Vesla dovnitř! Napnout hlavní plachtu!“ zakřičel. Ruce při tom držel u úst tak, aby i v sílícím větru byl jeho hlas dobře slyšet. „Zmenšit její plochu!“

Námořníci ihned nechali vesla vesly a několik jich vyšplhalo nahoru, kde se rozestoupili po rameně ráhna. Když na Léítův příkaz ráhnovou plachtu spustili, její lněné plátno se ve větru rozvlnilo. Dole na palubě ostatní členové posádky napnuli lana a pak je upevnili na dřevěné kolíky na bočním zábradlí. Muži nahoře potom plachtu zajistili i na ráhně a vrátili se na palubu. Byl to obdivuhodný výkon a Télemachos práci těch, kteří slézali po provazových příčkách, sledoval s úžasem. *Seléné* poté i se značně podkasanou hlavní plachtou silně nabírala na rychlosti a její přídíl se zařezávala do vodní hladiny.

„Dimethe!“ zavolal Klémestés na kormidelníka, urostlého námořníka z Núbie, který stál za stěžněm. „Kurz čtyři prsty k levoboku!“

Núbijec se zapřel nohama o střechu kajuty, svalnatými pažemi uchopil rukojeť kormidelního vesla a kurz obchodní lodi změnil tak, aby plula tolik

proti větru, nakolik si kapitán troufal. Télemachos, kterému se v té chvíli zatočila hlava, se na zádi pevně chytil dřevěného zábradlí. Moře kolem něj syčelo, jak se *Seléné* zvedala na hřebeny vln a opět z nich sjížděla. Na obličejí mu vyvstal studený pot a přepadla ho nevolnost. Snažil se soustředit na obzor a vidět v něm pevný orientační bod, ale za několik chvil sklonil hlavu a nahnul se přes zábradlí. Když v bílé vodní tříšti skončil celý obsah jeho žaludku, Télemachos si odplivl, otřel si ústa, obrátil se zpátky k palubě a zábradlí se držel ze všech sil, jako by mu šlo o život.

„Už máš mořskou nemoc?“ zeptal se Léitos s úsměvem od ucha k uchu.

„Doprdele,“ zaskučel Télemachos. „Motá se mi hlava...“

První důstojník vyprskl smíchy. „Jestli si myslíš, že teď je to zlý, počkej, až se dostaneme do Černého moře. To se dovede náramně rozbouřit. Pak teprv uvidíš, co mořská nemoc dovede.“

Télemachos se držel za břicho a už předem se děsil vyhlídky, že bude muset na moři strávit několik dní. „Copak to může být ještě horší?“

„Mnohem horší!“ Léitos ho vesele plácl po zádech. „Netvař se tak sklíčeně. Docela brzo si zvykneš. A navíc, rozbouřený moře bude to poslední, co ti bude dělat těžkou hlavu. Moře u Moesie se piráty jen hemží.“

„Copak nás nebude chránit vojenské námořnictvo?“

„U Háda, na to není šance! Černý moře je prdel celý říše. Řím na střežení té oblasti kašle, nechává místní lidi, ať si s tím problémem poradí sami. Ale oni nemají peníze ani lodě, na kterých by hlídkovali, a tak tam vládnou piráti. Jestli cestou na tu svoloč narazíme, bohové s námi!“

Télemachos k tomu chtěl něco podotknout, ale *Seléné* se znenadání zakymácela, takže se kvůli další vlně nevolnosti zase naklonil přes zábradlí a úporně zvracel. Když záchvat mořské nemoci pominul, zvedl oči a zahleděl se zpátky k přístavu. Vlasy mu při tom bičoval sláný vítr a štípal ho do tváří. Télemachos na chvíli zapomněl na nevolnost i bolest hlavy, protože ho zaplavila zvláštní směsice strachu a vzrušení. Poprvé opouští domov, navíc na lodi plné cizích lidí, která pluje do nejvzdálenějších končin Římské říše. Má příležitost vydat se v otcových stopách a poznat dobrodružný život na moři. A tuhle šanci, jak se pevně rozhodl, hodlá chytit za pačesy. Naposled se ohlédl za přístavem, potom se otočil a hleděl vpřed, zatímco *Seléné* mířila na otevřené moře.

Kapitola čtvrtá

První dny na palubě *Seléné* se pro Télemacha nevyvíjely šťastně. Kromě bezpočtu prací, které mu Léitos přiděloval, se nový plavčík musel co chvíli potýkat se záchvaty mořské nemoci a čelit posměchu ze strany některých starších členů posádky, kdykoli opět zvracel. Každý den ho čekala dřina na palubě i pod ní: vyléval smrdutou vodu, drhl palubu a připravoval jídlo. Léitos měl bystré oko a trval na tom, že výsledek Télemachova snažení osobně zkontroluje poté, co každý úkol dokončí. Nikdy se nestalo, že by se prvnímu důstojníkovi nepodařilo na jeho práci najít nějakou chybu, a Léitovy kritické poznámky mladíkovo utrpení ještě zhoršovaly. Nervozitu a vzrušení z prvních dnů na moři brzo vystřídala hluboká trudnomyslnost a pocit osamocení, takže Télemachos si trpce vyčítal, že na kapitánovu nabídku kývl a k jeho posádce se přidal.

Jakmile měl po práci, každý den se hlásil u Léita a první důstojník ho seznamoval se základy mořeplavby. Tyto lekce vnášely do jinak nekonečné rutiny vítanou změnu. Učil se vázat nejrůznější uzly, napínat plachty a zase je kasat. Trénoval šplh do ráhnoví a v mělčích vodách pomocí olovnice měřil hloubku moře. Odpoledne mu Léitos zase ukazoval, jak s plavidlem manévrovat a zacházet s kormidelním veslem, a vysvětloval mu, jak fungují plachty, zkrátka celá loď. Télemachos s tím zpočátku bojoval; těžko se soustředil, protože měl žaludek stále jako na vodě. Ale když po několika dnech začala mořská nemoc odeznívat, sebejistota se mu vrátila a s nadšením se ze svých chyb usilovně učil, čímž udělal dojem dokonce i na prvního důstojníka, který uznání projevoval jen nerad.

Na konci každého dne posádka *Seléné* vyhledala bezpečné kotviště v některé z blízkých zátok či v malém zálivu. Jakmile zakotvili, muži se vypravili na břeh na člunech jindy uložených uprostřed paluby, na pláži zapálili oheň a užili si teplou večeři, než se na noc zase stáhli na loď. Když na horizontu poblíkávaly poslední paprsky slunečního světla, Télemachos se unaveně do-

ploužil k troše volného prostoru na zadní palubě, kde ležel pod oblohou posetou hvězdami, zatímco zbytek posádky chrápal kolem něj. Jakživ se necítil tolik unavený. A tak sám. V těch prvních osamělých dnech na moři se s ním pouštěl do řeči jen Géras. Právě on přihlížel, když se Télemachos s rozbořilými svaly a vyčerpaný po náročné směně skládal na provizorní lůžko ze stočených provazů.

„Těžký den?“ zeptal se.

Télemachos se po něm podíval a jen cosi zabručel.

„Není žádná ostuda se k tomu přiznat,“ pokračoval Géras. „Někoho moře zkrátka vůbec nechytne, i kdyby se snažil sebevíc. Víš, tenhle život není pro každého.“

„Já toho tady nenechám,“ odpověděl Télemachos rozčileně. „Radši umřu, než bych selhal.“

Géras zvedl obočí, překvapen intenzitou citů v mladíkově hlase. „Proč ses rozhodl jít na tuhle loď? Nic ve zlým, ale nevypadáš zrovna jako ten typ, kterýho moře přitahuje.“

„Kvůli bratrovi, Néreovi. Je otrok. Přisahal jsem, že ušetřím dost peněz na to, abych ho dostal na svobodu.“

„Proto ses rozhodl zkusit štěstí na lodi?“

Télemachos pokrčil rameny. „Připadalo mi, že to bude nejlepší.“

Géras nadul tváře. „Asi by to pro tebe bylo snazší ve škole gladiátorů. Nebo ses mohl přidat ke zlodějům. Dokonce i kdyby se z tebe námořník doopravdy stal, potrvá roky, než vyděláš tolik peněz.“

„Něco zkusit musím. Musím bratra dostat na svobodu.“

„Chápu.“ Géras zívá. „Já se ale chystám utrácet za děvky a pití. V Moesii je obojího spousta. Místní chlapi jsou sice primitivové, ale ženy znají pár triků. Taky by ses mohl rozšoupnout a zajít za nimi. Rozveselily by tě.“

Télemachos se pousmál. „Díky. Budu potřebovat každý sestercius, který dokážu vydělat. I když mi to bude trvat léta, někde začít musím.“

„Chlape, dělej, jak myslíš. Ale brzy změníš písničku, až zjistíš, jak vrtkavý moře dokáže být.“

„A co má zase tohle znamenat?“

„Jenom že nemá smysl dívat se moc daleko do budoucnosti. Každýho z nás si moře může kdykoli vzít. Stát se námořníkem je lepší než zůstat suchozemská krysa, ale tahle práce je nebezpečnější než většina jinejch a kaž-

dej v posádce zná někoho, kdo na moři zahynul. Podle mě bude lepší toho tvýho bratra pustit z hlavy a trochu si užít, dokud to jde.“

Télemachos zavrtěl hlavou. „Nemůžu. Néreus je jediný příbuzný, kterého mám, a vděčím mu za život.“

Když osmého dne *Seléné* proplula úžinami mezi Thrákií a Bithýnií do Černého moře, na východním obzoru houstly temné mraky. Télemachos dál svědomitě pracoval, ale neuniklo mu, že se ve vzduchu vznáší napětí. Námořníci, ba dokonce i Klémestés, zjevně znervózňeli. Právě pluli severozápadním směrem podél pobřeží k přístavu Odessos. Kapitán na přední palubě zkoumavým pohledem sledoval horizont a vytrvale pátral po sebemenší známce přítomnosti pirátů, neblaze proslulých přepadáním obchodních lodí. Léitos mu stál po boku a také hleděl k azurovému východnímu obzoru.

„Jsmě tu v nebezpečí?“ zeptal se ho Télemachos.

Léitos pokrčil rameny. „O nic víc než jakákoli jiná loď. Zdejší vody jsou zrádný. Piráti se určitě budou držet při pobřeží, stejně jako my.“

Télemachos se snažil nedat na sobě znát, jak ho to vylekalo. „Neměli bychom tedy plout dál od břehu?“

„V těchhle obávaných vodách ne. Je to nebezpečný. Musíme zůstat u pobřeží pro případ, že nás tady zastihne špatný počasí. A to právě teď nijak slibně nevypadá.“

„Takže když se vydáme od pobřeží příliš daleko, bude nás ohrožovat bouře, ovšem když se u něj budeme držet blízko, máme zase slušnou šanci narazit na zdejší piráty?“

Léitos se pousmál. „Učíš se, chlapče. Na moři není nikdy nuda.“

„I tak se to dá říct.“

Télemachos se podíval zpátky, k úžině, nervóznější než dřív. Život bezdomovce v pireuských slumech byl bídný, ale tolik mu toho tam zase nehrozilo: jen občas se s ním nějaký žebrák pohádal o zbytky jídla, jindy ho zase některý z vulgárnějších obyvatel města zasypal nadávkami. Teď však na něj nebezpečí číhá na každém kroku.

V pozdním odpoledni vítr zesílil, začal nevyzpytatelně měnit směr a nálada námořníků se ještě zhoršila při pohledu na hradbu temných mraků, které letěly přímo k lodi. Télemachos koutkem oka zahlédl, že Léitos zatíná zuby a s obavami se pozorně dívá přes moře do dálky.

„Co je?“ zeptal se.

První důstojník přivřel oči a zadíval se na mračna. „Vypadá to na bouři. Pořádně velikou. A fofrem se blíží. Bude tady co nevidět.“

Télemachos sledoval jeho pohled. Obzor se mezitím ztratil za stěnou tmavě šedých mraků dlouhou několik mil, za níž slunce zcela zmizelo. Začal kvílet vítr a spustil se liják. Klémestés stál od nich směrem k zádi, na zadní palubě, obličej napjatý soustředěním, a aniž by na chvílku spustil zrak z bouře, která se k nim hnala, dal rozkaz nabrat směr od pevniny.

Télemachos se zase obrátil k Léitovi a ukázal na suchou zem, vzdálenou necelou míli. „Proč neplujeme ke břehu?“

Léitos zavrtěl hlavou. „Potřebujeme dostatečně velké manévrovací prostror, jestli se nemáme nechat větrem nahnat na skaliska.“ Plivl na palubu a zase upřel zrak na černá mračna, která se k nim rychle blížila. „Vypadá to, že tu bouři zkrátka budeme muset nějak přečkat.“

Za necelou hodinu udeřila s děsivou zuřivostí. Nejdřív se přes obchodní loď přehnal víchr, vzápětí se spustil příval mrazivého deště. Ledové kapky dopadaly šikmo na palubu i na námořníky, kterým promočily tuniky. Moře si s lodí pohrávalo a Télemachos křečovitě svíral rukama boční zábradlí, zatímco ho déšť bodal do kůže. Všude kolem se muži podobně jako on usilovně drželi lodi a schovávali se před záplavou vody z vln, které se kolem nich lámaly. Když zvedl oči, viděl, že vítr vytrvale žene loď k pobřeží. Břeh mu připadal už nebezpečně blízko, a přestože na moři zatím strávil jen něco přes týden, okamžitě pochopil, jaké nebezpečí jim hrozí.

„Posádko!“ zařval zplna hrdla Klémestés, jehož hlas byl kvůli kvílení větru v lanoví přesto stěží slyšet. „Plachty stáhnout! Spustit kotvu!“

Léitos vyštěkl rozkazy. Několik námořníků ihned začalo šplhat vzhůru a potom se drobnými krůčky na ráhnu rozestoupili, i když jim v pohybu bránil ostrý vítr a hustý déšť. Zároveň se jiná hrstka mužů hnala k přídi vykasat příďovou plachtu. Télemachos se přidal k zbývajícím námořníkům, těm, kteří se chystali spustit kotvu. Vtom se *Seléné* opět zničehonic naklonila a vzduch rozčíslná pronikavý výkřik. Télemachos se ze všech sil chytil zábradlí a zvedl oči. Androkléovi ujela noha a teď na ráhne sice visel, objímal ho oběma rukama, ale nohama kopal ve volném prostoru. Námořník, který stál nejbliž, se k němu pomaloučku posunoval. Jakmile se však loď znovu výrazně zakymácela, Androklés se neudržel, zařval a řítit se do vodní propasti. Jeho hlas rázem utichl poté, co skončil v moři a ztratil se pod šedými vlnami.